

ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍ KURZY
Vítejte v České republice

PŘÍŠTÍ ZASTÁVKA ČESKÁ REPUBLIKA

Informace pro cizince, kteří mají
v úmyslu pobývat v ČR

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PŘÍŠTÍ ZASTÁVKA – ČESKÁ REPUBLIKA

Tato brožura je informačním materiálem pro cizince ze třetích zemí, kteří se chystají odcestovat dlouhodobě do České republiky. Vznikla paralelně s krátkým filmem „Příští zastávka – Česká republika“ a volně navazujícími adaptačně-integračními kurzy realizovanými po příjezdu do ČR.

Cílem těchto informačních materiálů je podpora integrace cizinců v České republice, podpora znalosti jejich práv a povinností a podpora samostatné orientace v prostředí České republiky a místním regionu. Smyslem brožury je dále rozšířit informace o legálních možnostech pobytu v ČR a varovat před negativními jevy. Prostřednictvím předávaných informací chceme co nejvíce podpořit samostatnost a soběstačnost nově příchozích cizinců, protože většinu záležitostí spojených s pobytem v ČR je možné zařídit si samostatně. V případě potřeby je dále možné využít zdarma poskytované služby nevládních neziskových organizací (NNO) a Integračních center.

Informační brožuru a film „Příští zastávka – Česká republika“ vytvořila expertní skupina pracovníků Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, zástupců Integračních center, nevládních neziskových organizací a Slova 21.

© Slovo 21, z. s., 2024

Všechna práva vyhrazena. Tato publikace ani žádná její část nesmí být reprodukována nebo šířena v žádné formě elektronické nebo mechanické, včetně fotokopíí, bez písemného souhlasu vydavatele.

Páté, aktualizované vydání

ISBN 978-80-88301-55-4

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt zaměřený na integraci cizinců je financován Ministerstvem vnitra České republiky. Realizátorem projektu je Slovo 21, z. s.

OBSAH

Příští zastávka Česká republika	4
Zvažuji odjezd do ČR.....	6
Přijíždím do ČR.....	24
Na co si dát pozor? Jaká jsou rizika?.....	36
Důležité kontakty v ČR	41

PŘÍŠTÍ ZASTÁVKA ČESKÁ REPUBLIKA

Západ slunce nad přehradou
České údolí na předměstí Plzně

KOMU JE BROŽURA URČENA?

Tato brožura JE určena občanům zemí mimo Evropskou unii (EU), kteří plánují příjezd do ČR na déle než 90 dnů, a budou si proto žádat o dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu.

KOMU BROŽURA NENÍ URČENA?

Tato brožura NENÍ určena občanům EU a jejich rodinným příslušníkům ani žadatelům o schengenské krátkodobé vízum nebo povolení k trvalému pobytu! NENÍ určena ani držitelům dočasné ochrany z Ukrajiny.

CO JE DLOUHODOBÉ VÍZUM?

Dlouhodobé vízum (dále také „vízum“) je vízum k pobytu nad 90 dnů, s maximální platností 1 rok, o které se nejčastěji žádá před prvním příjezdem do ČR na dobu delší než 90 dnů. Pokud budete chtít v ČR následně zůstat déle a budete nadále vykonávat stejnou činnost, za kterou jste přijeli a na základě které vám bylo uděleno dlouhodobé vízum (budete stále plnit stejný účel pobytu), pobyt prodloužíte žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu v ČR. **Dlouhodobé vízum má podobu štítku nalepeného v pase.**

CO JE POVOLENÍ K DLOUHODOBÉMU POBYTU?

Povolení k dlouhodobému pobytu (dále také „dlouhodobý pobyt“) je pobytový status, o který lze ve vybraných případech žádat již před prvním příjezdem do ČR, většinou však až v návaznosti na dlouhodobé vízum během pobytu v ČR. Vydává se maximálně na 2 roky. **Povolení k dlouhodobému pobytu má podobu plastové biometrické čipové karty.**

Naučte se chápat rozdíl mezi dlouhodobým vízem a povolením k dlouhodobému pobytu! Rozumět těmto pojmům se vyplatí!

KDO ROZHODUJE O VAŠÍ ŽÁDOSTI?

O žádosti o vízum rozhoduje zastupitelský úřad, u kterého si žádost podáte. O žádosti o dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu rozhoduje Ministerstvo vnitra ČR, kterému zastupitelský úřad zašle vaši žádost.

ZVAŽUJI ODJEZD DO ČR

Státní hrad a zámek v Českém Krumlově

CHCI V ČR STUDOVAT

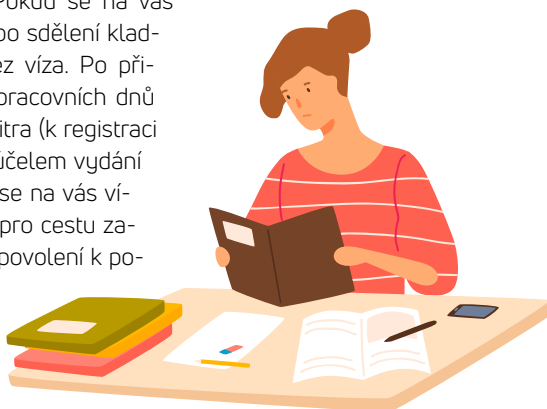
Pokud chcete v ČR studovat a vybrali jste si již vysokou nebo vyšší odbornou školu, která vás zaujala, ověřte si následující informace:

- Bude se jednat o „studium“ podle zákona o pobytu cizinců v ČR, nebo o jiné vzdělávání, které do této kategorie nespadá? (Ověřte si *typ studia a účel pobytu u školy v ČR* nebo na [Informačním portálu pro cizince](#).)
- Jak dlouho budu v ČR studovat? (Ověřte si *u školy v ČR*.)

Pokud hodláte v ČR studovat déle než 90 dnů, máte možnost žádat na zastupitelském úřadu ČR o následující typy víz nebo povolení k pobytu (v závislosti na tom, o jaký typ studia se jedná):

- **povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.** Můžete o něj žádat na zastupitelském úřadu ČR, pokud na území ČR hodláte pobývat přechodně *po dobu delší než 3 měsíce* a jde-li o studium podle zákona o pobytu cizinců v ČR. Nejčastěji se jedná o studium akreditovaného studijního programu na vysoké škole, účast na jazykové a odborné přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy (organizované veřejnou vysokou školou) nebo studium na střední škole nebo na vyšší odborné škole uskutečňované v rámci výměnného programu. Do kategorie studium nespadá vzdělávání na střední škole nebo na konzervatoři, které není uskutečňováno v rámci výměnného programu nebo placené odborné praxe. To je považováno za účel „ostatní“ (viz níže). Detailní výčet toho, co konkrétně je podle zákona považováno za studium, najdete na webu [frs.gov.cz](#).

Na výsledek své žádosti budete čekat přibližně 60 dnů a ohledně výsledku vás bude kontaktovat zastupitelský úřad ČR. Pokud se na vás nevztahuje vízová povinnost, můžete po sdělení kladného výsledku přicestovat do ČR bez víza. Po přicestování je vaší povinností se do 3 pracovních dnů dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra (k registraci a poskytnutí biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu). Pokud se na vás vízová povinnost vztahuje, vystaví vám pro cestu za zastupitelský úřad ČR „vízum k převzetí povolení k pobytu“ (s kódem DV/R). V takovém případě postačí, když se dostavíte

na Ministerstvo vnitra do 30 pracovních dnů. V obou případech si zde později také vyvednete svůj průkaz o povolení k pobytu.

- **dlouhodobé vízum za účelem studia.** Můžete o něj požádat na zastupitelském úřadu ČR, pokud na území ČR hodláte pobývat přechodně *po dobu delší než 3 měsíce* a jde-li o studium podle zákona o pobytu cizinců ČR (viz výše). Vzdělávání na střední škole nebo na konzervatoři v tomto případě nemusí být uskutečňováno v rámci výměnného programu a odborná praxe může být placená. Dlouhodobé vízum je vhodné zejména pro studenty, kteří budou na území ČR studovat maximálně jeden rok a nebude se jednat o studium v rámci výměnných programů.

Na výsledek své žádosti budete čekat přibližně 60 dnů a ohledně výsledku vás bude kontaktovat zastupitelský úřad ČR, který vám také vízum vylepí do pasu. Do 3 pracovních dnů po příjezdu do ČR musíte splnit na odboru cizinecké policie ohlašovací povinnost.

Tip: V případě, že se jedná o studium podle zákona o pobytu cizinců, je zcela na vás, jestli budete žádat nejprve o udělení dlouhodobého víza, nebo přímo o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Dlouhodobé vízum je vydáváno na dobu maximálně 1 roku, pokud budete chtít v ČR pokračovat ve studiu, musíte si následně požádat o povolení k dlouhodobému pobytu (viz výše).

- **dlouhodobé vízum za účelem „ostatní“** (tedy i jiné vzdělávání). Můžete o něj požádat na zastupitelském úřadu ČR, pokud na území ČR hodláte pobývat přechodně *po dobu delší než 3 měsíce* a jedná-li se o vzdělávací aktivity, které nejsou dle zákona o pobytu cizinců v ČR studiem. Může jít například o studium na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné škole, které není uskutečňované v rámci výměnného programu, některé neakreditované krátkodobé vzdělávací programy pro studenty zahraničních vysokých škol a výměnné pobyty, studium na školách, které akreditovaly studijní program v zahraničí, účast na jazykových a odborných kurzech a programech, které neslouží k přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy, ale i jiné studijně-poznávací a vzdělávací kurzy.

Na výsledek své žádosti budete čekat přibližně 90–120 dnů, v závislosti na okolnostech i déle, a ohledně výsledku vás bude kontaktovat zastupitelský úřad ČR, který vám vízum také vylepí do pasu. Do 3 pracovních dnů po příjezdu do ČR musíte splnit na odboru cizinecké policie ohlašovací povinnost.

Mezi náležitosti, které budete k žádosti dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- cestovní doklad,
- potvrzení o přijetí ke studiu nebo vzdělávání,
- fotografie (1 ks),
- doklad o tom, že máte zajištěno v ČR ubytování,
- doklad o tom, že máte dostatek finančních prostředků a můžete s nimi na území ČR disponovat,
- výpis z rejstříku trestů ze země, jíž jste státním občanem, jakož i států, v nichž jste pobýval/a v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců (na žádost zastupitelského úřadu ČR (není třeba pro žáky a studenty mladší 15 let),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu ČR),
- po kladném vyřízení vaší žádosti předložíte zastupitelskému úřadu doklad o tom, že máte v ČR zajištěno zdravotní pojištění.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o jednotlivých náležitostech žádosti, studiu a imigraci na oficiálním **informačním portálu pro cizince Ministerstva vnitra České republiky**.

NEZAPOMEŇTE, ŽE:

- V případě, že vám bylo uděleno dlouhodobé vízum, musíte splnit do 3 pracovních dnů po příjezdu na území ohlašovací povinnost na odboru cizinecké policie, pokud ji za vás nesplní ubytovatel (např. kolej).
- Pokud přijíždíte do ČR k vyzvednutí povolení k dlouhodobému pobytu v rámci bezvízového styku, musíte se do 3 pracovních dnů dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra k pořízení biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu.
- Pokud přijíždíte do ČR k vyzvednutí povolení k dlouhodobému pobytu a máte v pase vylepeno vízum DV/R, musíte se do 30 pracovních dnů dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra k pořízení biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu.
- Pokud máte vízum nebo povolení k pobytu za účelem studia, musíte **po celou dobu být studentem a také reálně studovat**, tedy plnit účel pobytu. **Při studiu můžete i podnikat. Pracovat však můžete jen tehdy, jestliže studujete v rámci denního studia na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné škole nebo prezenčně studujete**

na vysoké škole v akreditovaném studijním oboru. Stále však musíte plnit svůj účel pobytu, tedy studium.

- Pokud se rozhodnete **změnit školu**, musí studium na nové škole souvisle navazovat na předchozí studium. Původní škola nahlásí Ministerstvu vnitřní věci ukončení studia, na vás je nahlásit změnu a navazující novou školu. Změny se hlásí na pracovišti Ministerstva vnitřní věci do 3 dnů.
- Potvrzení o studiu musíte mít od školy zajištěné i po dobu letních prázdnin nebo až do doby řádného ukončení studia (zkoušky, státnice apod.). Během svého studia v ČR můžete po dobu letních prázdnin odcestovat do zahraničí. Pokud v tu dobu budete čekat na rozhodnutí o prodloužení vašeho dalšího pobytu v ČR, musíte svůj odjezd řádně nahlásit na pracovišti Ministerstva vnitřní věci a zařídit si přebírání pošty.
- V případě vašeho **vyloučení ze školy** škola informuje Ministerstvo vnitřní věci a vaše vízum či povolení k pobytu může být zrušeno.

Za přijetí žádosti na zastupitelském úřadu budete platit poplatek v místní měně. Za přijetí žádosti na území ČR na Ministerstvu vnitřní věci budete platit poplatek v českých korunách. Vyšší poplatků lze ověřit na **stránkách Ministerstva vnitřní věci**.

Tip: Nejste si jistí, jak začít studovat vysokou školu v ČR? Obraťte se na projekt Study in Czechia, který je oficiálním zdrojem informací při výběru vysoké školy a studijního programu v Česku. Pomáhá zahraničním studentům na začátku jejich cesty na vysokou školu. Jejich web informuje o vysokoškolském systému, možnostech studia a studentském životě v Česku. Můžete jej kontaktovat také prostřednictvím sociálních sítí nebo se na ně obracet se svými dotazy.

CHCI V ČR PRACOVAT

Pokud chcete přijet do ČR pracovat, musíte mít již před příjezdem zajištěno v ČR zaměstnání.

Zjistěte si sami, jaká jsou volná pracovní místa v ČR, na oficiální **webové stránce Ministerstva práce a sociálních věcí**.

1. Vstup na trh práce

Pro úspěšné uplatnění na trhu práce na území České republiky je důležité mít platné pobytové oprávnění a vědět, jestli máte volný vstup na trh práce, nebo jestli budete potřebovat ještě další povolení k zaměstnání. Volný vstup na trh práce závisí na typu vašeho pobytového oprávnění, charakteru pracovní činnosti a jiných podmínkách.

Volný vstup na trh práce mají např.:

- občané EU a jejich rodinní příslušníci,
- občané Austrálie, Izraele, Japonska, Jižní Koreje, Kanady, Nového Zélandu, Singapuru, USA a Velké Británie,
- cizinci s povolením k trvalému pobytu,
- držitelé mezinárodní ochrany (azyl nebo doplňková ochrana),
- držitelé dočasné ochrany,
- cizinci, kteří mají platné povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny s cizincem s trvalým či dlouhodobým pobytem nebo s uděleným azylem,
- cizinci, kteří se soustavně připravují na své budoucí povolání (např. studenti akreditovaného prezenčního studia na střední škole, konzervatoři, vyšší odborné školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a studenti prezenčního studia na vysoké škole, a to včetně prázdnin),
- cizinci, kteří získali střední nebo vysokoškolské vzdělání podle českých předpisů, atd.

I když nepotřebujete žádné povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu nebo modrou kartu, musíte vždy mít povolení k pobytu na území nebo vízum. Pobýváte-li v ČR přechodně bez víza, nemůžete pracovat.

Pokud nemáte volný vstup na trh práce, potřebujete vedle podepsané pracovní smlouvy či dohody o pracovní činnosti ještě také povolení k zaměstnání nebo zaměstnaneckou kartu anebo modrou kartu.

2. Dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání

O vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání si můžete požádat, pokud hodláte vykonávat na území ČR sezónní zaměstnání. Typicky se jedná o profese v zemědělství, lesnictví, vinohradnictví, turistice apod. Takové vízum se uděluje s dobou platnosti a dobou pobytu na území ČR nejdéle na 9 měsíců.

Mezi náležitosti, které budete k žádosti dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- cestovní doklad,
- povolení k zaměstnání od krajské pobočky Úřadu práce ČR nebo pobočky pro Prahu, případně uveďte číslo jednacích žádostí o vydání tohoto povolení a přiložte informaci, u které pobočky Úřadu práce ČR žádost projednáváte,
- fotografie (1 ks),
- doklad o tom, že máte zajištěno v ČR ubytování,
- potvrzení zaměstnavatele o dohodnuté výši mzdy, platu nebo odměny, pokud zaměstnavatel cizinci zajišťuje nebo zprostředkovává ubytování,
- výpis z rejstříku trestů ze země, již jste státním občanem, jakož i států, v nichž jste pobýval/a v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců (na žádost zastupitelského úřadu ČR),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu ČR),
- po kladném vyřízení vaší žádosti předložíte zastupitelskému úřadu doklad o tom, že máte v ČR zajištěno zdravotní pojištění.

3. Dlouhodobý pobyt – zaměstnanecká karta

Zaměstnanecká karta je speciální druh povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Běžně v sobě spojuje oprávnění k dlouhodobému pobytu s maximální možnou délkou 2 roky a oprávnění k výkonu zaměstnání na konkrétní pracovní pozici (tedy 2v1).

Předpoklady pro vydání zaměstnanecké karty:

- zaměstnavatel inzeroval volnou pracovní pozici i pro cizince – držitele zaměstnanecké karty,

- cizinec prokáže splnění kvalifikačních předpokladů pro danou pozici,
- měsíční hrubá mzda dosahuje alespoň výši základní sazby minimální mzdy, týdenní pracovní doba je v pracovní smlouvě anebo dohodě o pracovní činnosti určena alespoň na 15 hodin atd.

Mezi náležitosti, které budete k žádosti dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- cestovní doklad,
- fotografie (1 ks),
- číslo pracovní pozice pro držitele zaměstnanecké karty,
- pracovní smlouva nebo dohoda o pracovní činnosti, nebo smlouva o smlouvě budoucí pracovní,
- doklad o vzdělání nebo jiný doklad v případě jiné vyžadované způsobilosti. Ministerstvo může vyžadovat oficiálně uznaný doklad o vzdělání vydaný českými úřady (tzv. nostrifikace),
- doklad o tom, že v ČR máte zajištěno ubytování,
- výpis z rejstříku trestů ze země, jíž jste státním občanem, jakož i států, v nichž jste pobýval/a v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Výpis z rejstříku trestů je třeba navíc opatřit ještě vyšším ověřením (tzv. superlegalizace) nebo ověřením ve formě apostily, ledaže by od této povinnosti upouštěla mezinárodní smlouva (na žádost zastupitelského úřadu ČR a na žádost Ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu a na žádost Ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),
- po kladném vyřízení vaší žádosti předložíte zastupitelskému úřadu doklad o tom, že v ČR máte zajištěno zdravotní pojištění do doby nástupu do zaměstnání, kdy se na vás jakožto na zaměstnance začne vztahovat veřejné zdravotní pojištění.

Za přijetí žádosti na zastupitelském úřadu budete platit poplatek v místní měně. Za přijetí žádosti na území ČR na Ministerstvu vnitra budete platit poplatek v českých korunách. Výši poplatků lze ověřit na **stránkách Ministerstva vnitra**.

Na výsledek vaší žádosti o vydání zaměstnanecké karty budete čekat přibližně 60–90 dnů. Pokud je žádost o zaměstnaneckou kartu kladně vyřízena a nevztahuje se na vás vízová povinnost, můžete po sdělení výsledku přicestovat do ČR a do 3 pracovních dnů si nechat sejmout biometrické údaje na Ministerstvu vnitra pro účely vydání biometrického průkazu – zaměstnanecké karty. Při přechodném pobytu bez víza však nesmíte pracovat. Pokud se na vás vízová povinnost vztahuje, vystaví vám pro cestu zastupitelský úřad ČR „vízum k převzetí povolení k pobytu“ (DV/R). Do 30 kalendářních dnů po příjezdu se musíte dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra k poskytnutí biometrických údajů za účelem vydání biometrického průkazu. Zde si později také vyzvednete biometrický průkaz – zaměstnaneckou kartu.

Pokud jako držitel zaměstnanecké karty hodláte změnit pracovní pozici či chcete být zaměstnáván na další pracovní pozici nebo změnit zaměstnavatele, jste povinen tuto změnu oznámit Ministerstvu vnitra ČR (Odbor azylové a migrační politiky). Změna musí být oznámena minimálně 30 dní předtím, než nastane. Na nové pracovní pozici nebo u nového zaměstnavatele nelze začít pracovat, dokud vám ministerstvo nezašle písemné Sdělení o splnění podmínek. Oznámení o změně zaměstnání či zaměstnavatele je možné učinit nejdříve po 6 měsících od převzetí první zaměstnanecké karty (výjimky uvádí zákoník práce).

Pokud pracovní pozici ani zaměstnavatele neměníte a přitom chcete prodloužit zaměstnaneckou kartu, musíte požádat Ministerstvo vnitra ČR o její prodloužení nejdříve 120 dnů před koncem platnosti a nejpozději v poslední den její platnosti. V tomto případě vydává do 15 dnů Úřad práce ČR závazné stanovisko, zda lze cizince i nadále zaměstnávat s ohledem na situaci na pracovním trhu.

V případech, kdy je účelem dlouhodobého pobytu cizince zaměstnání a zároveň cizinec:
a) má volný vstup na trh práce, anebo
b) má vydané povolení k zaměstnání,
slouží zaměstnanecká karta pouze jako povolení k dlouhodobému pobytu.

Povolení k zaměstnání v několika případech vydává Úřad práce ČR.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali rozdíly mezi zaměstnaneckou kartou jako dvojnásobným povolením (k zaměstnání i k pobytu) a zaměstnaneckou kartou pouze jako povolením k pobytu, včetně dalších informací o jednotlivých náležitostech při podávání žádosti o zaměstnaneckou kartu na **Informačním portálu pro cizince**.

NEZAPOMEŇTE, ŽE:

- Zaměstnanecká karta běžně slouží jako duální (2v1) povolení k práci a povolení k pobytu za účelem zaměstnání! Ve speciálních případech vydává Úřad práce ČR zvláštní povolení k zaměstnání. V případě, že jste držitelem povolení k zaměstnání nebo máte volný vstup na trh práce, zaměstnanecká karta slouží pouze jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.
- Pro prodlužování zaměstnanecké karty platí speciální lhůta: žádost se podává nejdříve 120 dnů před koncem platnosti a nejpozději v poslední den platnosti karty.
- Cizinci, kteří nemají volný vstup na trh práce, musí při změně zaměstnavatele nebo pracovní pozice oznámit tuto změnu 30 pracovních dní předem Ministerstvu vnitra a počkat na písemné sdělení Ministerstva o splnění podmínek. Cizinci, kteří mají volný vstup na trh práce, musí při změně zaměstnavatele nebo pracovní pozice oznámit tuto změnu do 3 pracovních dnů od nástupu do nového zaměstnání.
- Pokud máte zaměstnaneckou kartu a v době její platnosti ztratíte zaměstnání nebo se dohodnete na ukončení zaměstnání, máte 60 dnů od ukončení zaměstnání na to, abyste podali žádost o udělení souhlasu se změnou zaměstnavatele. V opačném případě vám zaměstnanecká karta **zaniká**. K oznámení změny zaměstnavatele je třeba předložit mimo jiné i doklad o tom, že váš dosavadní pracovněprávní vztah trvá nebo kdy skončil.

- Měli byste od zaměstnavatele vždy vyžadovat vlastní originál pracovní smlouvy. Pečlivě si uschovávejte veškerou podepsanou dokumentaci se zaměstnavatelem! Trvejte na písemném záznamu veškerých pracovních ujednání. Podepisujte jen smlouvy, kterým rozumíte. Všechny typy pracovních smluv a dohod musí být vždy uzavřeny písemně. Písemná musí být i výpověď nebo dohoda o rozvázání pracovního poměru.
- Při odpracování zákonem stanovené týdenní pracovní doby 40 hodin v roce 2024 máte nárok alespoň na minimální mzdu 18 900 Kč za měsíc (cca 830 USD / 753 EUR) nebo 112,50 Kč za hodinu.
- Měli byste si ověřit, zda za vás zaměstnavatel odvádí zdravotní a sociální pojištění. Je to jeho povinnost! Kartičku zdravotního pojištění musíte mít vždy u sebe!
- Pokud pracujete v nedůstojných, nehygienických nebo zdraví škodlivých podmínkách, obraťte se pro pomoc na místní inspektorát práce (kontakty naleznete na www.suip.cz) nebo na **Integrační centra** či **neziskové nevládní organizace**. Je možné podat stížnost na zaměstnavatele na inspektorátech práce, máte-li podepsané dokumenty a jste-li ochoten svědčit. To můžete učinit i elektronicky.
- Pokud porušíte podmínky dané povolením k zaměstnání či zaměstnaneckou kartou nebo pracujete bez povolení k zaměstnání či zaměstnanecké karty, porušujete zákon České republiky. Za nelegální se například považuje i výkon práce na pozici, která neodpovídá povolení k zaměstnání nebo zaměstnanecké kartě. Tím pádem hrozí jak vám, tak vašemu zaměstnavateli vysoké pokuty. Navíc se budete jen těžko domáhat svých práv a mzdy na zaměstnavateli. V takové situaci jste velice zranitelní a hrozí vám mnoho rizik.

4. Dlouhodobý pobyt – modrá karta

Modré karty jsou pouze pro pracovníky s ukončeným vysokoškolským vzděláním nebo vyšším odborným vzděláním, pokud studium trvalo alespoň 3 roky. Pracovní smlouva nebo smlouva o smlouvě budoucí musí být se zaměstnavatelem podepsána před příjezdem na území ČR, respektive před podáním žádosti o modrou kartu. Pracovní smlouva musí být sjednána na dobu nejméně 6 měsíců na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu a dále musí obsahovat výši sjednané hrubé měsíční nebo roční mzdy odpovídající alespoň výši 1,5násobku průměrné hrubé roční mzdy v ČR.

Za přijetí žádosti na zastupitelském úřadu budete platit poplatek v místní měně. Za přijetí žádosti na území ČR na Ministerstvu vnitra budete platit poplatek v českých korunách. Výši poplatků lze ověřit na [stránkách Ministerstva vnitra](#).

Na výsledek vaší žádosti o modrou kartu budete čekat přibližně 90 dnů a v závislosti na okolnostech i déle. O výsledku vás bude informovat zastupitelský úřad ČR, v případě žádosti podané na území ČR Ministerstvo vnitra. Pokud je žádost o modrou kartu kladně vyřízena a nevztahuje se na vás vízová povinnost, můžete po kladném vyřízení žádosti přicestovat do ČR. Pokud se na vás vízová povinnost vztahuje, zastupitelský úřad ČR vám pro cestu vystaví „vízum k převzetí povolení k pobytu“ (DV/R). Do 30 pracovních dnů po příjezdu se musíte dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra (k poskytnutí biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu). Zde si později také vyzvednete průkaz o povolení k pobytu – modrou kartu. Pokud přijedete do ČR bez víza, dostavte se do 3 pracovních dnů na cizineckou policii a nahlašte adresu svého bydliště.

Mezi náležitosti, které budete k žádosti dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- cestovní doklad,
- doklad o zajištění ubytování na území ČR,
- fotografie (1ks),
- pracovní smlouva,
- doklad o vzdělání nebo jiný doklad v případě jiné vyžadované způsobilosti, ministerstvo může vyžadovat oficiálně uznaný doklad o vzdělání vydaný českými úřady (tzv. nostrifikace),
- doklad o splnění podmínek pro výkon regulovaného povolání, jde-li o výkon takového povolání,
- výpis z rejstříku trestů ze země, již jste státním občanem, jakož i států, v nichž jste pobýval/a v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Výpis z rejstříku trestů je třeba navíc opatřit ještě vyšším ověřením (tzv. superlegalizace) nebo ověřením ve formě apostily, ledaže by od této povinnosti upouštěla mezinárodní smlouva (na žádost zastupitelského úřadu ČR nebo na žádost Ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),

- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu nebo na žádost ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),
- po kladném vyřízení vaší žádosti předložíte zastupitelskému úřadu doklad o tom, že máte v ČR zajištěno zdravotní pojištění do doby nástupu do zaměstnání, kdy se na vás jakožto na zaměstnance začne vztahovat veřejné zdravotní pojištění.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o jednotlivých náležitostech žádosti a o tomto tématu na [Informačním portálu pro cizince](#).

Zjistěte si sami, jaká je současná nabídka práce v ČR pro držitele modré karty na [Portálu Ministerstva práce a sociálních věcí](#).

Ověřování dokumentů

Pokud zaměstnavatel požaduje pro nahlášené volné pracovní místo odbornou kvalifikaci, jste povinni předložit doklad osvědčující odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání. Uznání zahraničních vysvědčení a diplomů je také důležité, pokud chcete v České republice pokračovat ve studiu. K tomu, aby byly doklady o dosaženém vzdělání (diplomy a vysvědčení) považovány za rovnocenné a platné, je třeba nechat je uznat a získat k nim patřičný dokument, který toto uznání potvrzuje.

Nostrifikací se rozumí uznání rovnocennosti dosaženého stupně zahraničního vzdělání (základního, středního, vyššího odborného nebo vysokoškolského) se vzděláním v České republice.

Diplomy ze **základních, středních a vyšších odborných škol se nostrifikují na odborech školství příslušných krajských úřadů, v Praze na Magistrátu hl. města Prahy**. K řízení o nostrifikaci je nutné doložit i obsah a rozsah studia. Doklady, pokud mezinárodní smlouva neukládá jinak, musí být legalizovány a přeloženy úředním překladatelem do českého jazyka.

V případě **ověřování vysokoškolského diplomu** je nutné se **obracet přímo na veřejnou vysokou školu**, která uskutečňuje obsahově obdobný akreditovaný studijní program, nebo na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, bylo-li vzdělání získáno ve státě, s nímž má ČR uzavřenu mezinárodní smlouvu o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o dosaženém vzdělání.

Pokud vaše vysokoškolské vzdělání bylo nostrifikováno v jiném členském státě EU, považuje se takové vzdělání za rovnocenné se vzděláním v ČR.

U legalizace (ověřování listin) se také můžete setkat s pojmy **apostila a superlegalizace**. Smyslem apostily i superlegalizace je věrohodně prokázat skutečnost, že listina byla vydána nebo ověřena určitým justičním nebo správním orgánem příslušného státu anebo před ním podepsána. Ověřuje se tedy pravost úředního razítka a podpisu na listině, nikoliv obsah listiny samotné. Ověřování listin je potvrzení jejich pravosti s cílem vyloučení padělků.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více informací na stránkách **Ministerstva zahraničních věcí** nebo na stránkách **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**. Případně se obraťte na specializované neziskové organizace.

CHCI V ČR PODNIKAT

Pokud přijíždíte do České republiky na dlouhodobé vízum za účelem podnikání, vztahuje se na vás jakožto na podnikatele řada povinností. Ověřte si co nejvíce informací, pokud možno sami, a důvěřujte pouze oficiálním zdrojům.

Pokud přijedete do ČR za jiným účelem pobytu než je podnikání a budete chtít změnit svůj účel pobytu na podnikání, můžete o změnu požádat až po 5 letech legálního pobytu v ČR (po 3 letech, pokud jste na území ČR vstoupili na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území a na základě tohoto povolení v ČR v současnosti pobýváte). Rovněž můžete v ČR podnikat i s jiným účelem pobytu než je podnikání, avšak pouze za předpokladu, že budete nadále plnit svůj účel pobytu, který jste uvedli Ministerstvu vnitra a po splnění zákonných podmínek.

Podnikání v České republice může mít formu podnikání fyzické osoby nejčastěji na základě tzv. **živnostenského oprávnění nebo jiného oprávnění** nebo například formu **účasti v právnické osobě (obchodní společnosti)**. Všechny právnické osoby se povinně zapisují do obchodního rejstříku. Co se týče účasti v právnické osobě, oprávnění k pobytu za účelem podnikání se uděluje pouze členům statutárních orgánů právnické osoby. Cizincům, kteří jsou pouze společníky nebo členy právnické osoby (a nejsou členy statutárních

orgánů) a plní pro tuto právnickou osobu pracovní úkoly v předmětu jejího podnikání, může úřad práce vydat povolení k zaměstnání. Na základě tohoto povolení však nemohou získat zaměstnaneckou kartu.

Cizinec by si měl dát pozor na rozdíl mezi podnikáním a zaměstnáním, protože v případě kontroly od inspektorátu práce mu může hrozit vysoká pokuta. Ubezpečte se, že podmínky vašeho podnikání jsou v souladu s českými zákony.

Za podnikatele je považován každý, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a vlastní odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským (nebo obdobným) způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Za zaměstnance se považuje každá fyzická osoba, která se zavázala k výkonu závislé práce v pracovněprávním vztahu. Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.

Za zaměstnání se například považuje i plnění pracovních úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby nebo družstva zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem nebo členem družstva. Za pracovní činnost se považuje i vyslání zahraničním zaměstnavatelem na základě obchodní nebo jiné smlouvy uzavřené s tuzemskou právnickou nebo fyzickou osobou.

Následující text se vztahuje především na **podnikání živnostenské**.

Osoba, která samostatně vykonává výdělečnou činnost, tzn. podniká či provozuje jinou hospodářskou činnost, se označuje jako **osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)**. Živnostenské podnikání upravuje tzv. **živnostenský zákon**. Cizinci mohou v České republice podnikat v zásadě za stejných podmínek jako čeští občané.

Živnostenský úřad

Tento úřad vydává živnostenské oprávnění. Osoba s živnostenským oprávněním je v České republice také považována za podnikatele (osobu samostatně výdělečně činnou – OSVČ).

Zdravotní pojištění

Podnikatel má povinnost hradit si sám své zdravotní pojištění.

Pokud přijedete do ČR s cestovním zdravotním pojištěním zařízeným ve vaší zemi původu, je třeba sjednat v případě prodloužení vašeho pobytu nové komplexní zdravotní pojištění u pojišťovny, která je akreditována v ČR pro tuto činnost českými úřady.

OSSZ – Okresní správa sociálního zabezpečení

Problematiku sociálního zabezpečení spravuje v České republice ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení. Každý podnikatel v ČR je povinen zaregistrovat se u okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ, v Praze PSSZ) a sám si platit zálohy na sociální pojištění maximálně do 20. dne následujícího měsíce (toto nemusí nutně platit, pokud máte podnikání jen jako vedlejší činnost a odvádíte pojistné například ze zaměstnání – doporučujeme se poradit v některém integračním centru nebo neziskové organizaci, seznam je na konci publikace). Jakékoliv změny se OSSZ hlásí do 8. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy došlo ke změně.

Pokud máte vízum nebo povolení k pobytu za účelem podnikání, nesmíte se odhlašovat z OSSZ, a to ani v případě, že nějakou dobu nepodnikáte, nemáte příjem, nenacházíte se na území ČR atd.

Nesmíte mít dluhy na OSSZ, jinak vám hrozí zrušení víza nebo povolení k pobytu (anebo vám nebude prodlouženo).

Finanční úřad

Cizinec, který obdržel živnostenské oprávnění, se musí registrovat na finančním úřadě, který mu přidělí „daňové identifikační číslo – DIC“.

Každý, kdo podniká, má povinnost vést evidenci příjmů a výdajů, ze které se počítá základ daně. Každý, kdo podniká, má také povinnost podávat daňové přiznání za daný rok obvykle do 31. března následujícího roku, a to i v případě, že nepodnikal celý rok anebo neměl vůbec žádný příjem. Na základě podaného daňového přiznání může vzniknout podnikateli povinnost zaplatit daň z příjmů.

Mezi náležitosti, které budete k žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- cestovní doklad,
- fotografie (1 ks),
- doklad o zápisu do živnostenského nebo obchodního rejstříku v ČR,
- doklad o tom, že máte zajištěno v ČR ubytování,
- doklad o tom, že máte dostatek finančních prostředků a můžete s nimi na území ČR disponovat,
- výpis z rejstříku trestů ze země, jíž jste státním občanem, jakož i států, v nichž jste pobýval/a v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Výpis z rejstříku trestů je třeba navíc opatřit ještě vyšším ověřením (tzv. superlegalizace) nebo ověřením ve formě apostily, ledaže by od této povinnosti upouštěla mezinárodní smlouva (na žádost zastupitelského úřadu ČR, na žádost Ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu, na žádost Ministerstva vnitra, pokud je žádost podána na území ČR),
- doklad o tom, že máte v ČR zajištěno cestovní zdravotní pojištění na dobu pobytu na území ČR, na požádání i doklad o zaplacení pojistného.

Před podáním žádosti o vízum si zjistěte co nejvíce informací o podnikání na území České republiky. Pokud podnikání teprve rozbíháte, připravte si detailní a realistický plán podnikatelské činnosti po příjezdu a zapisujte si seznam kroků, které jste už podnikli, včetně informací o existujících nebo potenciálních obchodních partnerech. Součástí žádosti je pohovor na zastupitelském úřadě, a pokud poskytnuté informace nebudou pravdivé a nepůsobí důvěryhodně, může být vaše žádost zamítnuta.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o jednotlivých náležitostech žádosti a o tomto tématu na Informačním portále pro cizince v sekci **Občané třetích zemí**.

NEZAPOMEŇTE, ŽE:

- Existuje velký rozdíl mezi podnikáním a zaměstnáním. Můžete se domnívat, že vykonáváte podnikatelskou činnost, namísto toho budete ale vykonávat činnost, která je dle českých zákonů považována za zaměstnání. V takovém případě vám hrozí vysoké pokuty za obcházení zákona o zaměstnanosti!
- Pokud přijedete do ČR za účelem podnikání, budete muset po celou dobu pobytu platit daně a sociální a zdravotní pojištění.
- Pokud budete chtít v ČR zůstat déle, budete muset doložit pravidelný příjem pro vás a vaši rodinu. Není proto možné podnikat jen proto, abyste měli pobytové oprávnění, a nevykazovat dlouhodobě žádné příjmy z podnikání.
- Ověřte si co nejvíce informací sami z oficiálních zdrojů nebo za pomoci Integrovaných center a nevládních organizací.

PŘIJÍŽDÍM DO ČR

Pohled na Malou Stranu a Karlův most

CO JE OHLAŠOVACÍ POVINNOST

Pokud přijíždíte v rámci bezvízového styku nebo máte dlouhodobé vízum, hlase se na **odboru cizinecké policie dle místa pobytu v ČR**. Vaši první povinností v ČR je ohlásit vaši přítomnost do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území ČR!

Pokud přijíždíte do ČR na „vízum k převzetí povolení k pobytu (DV/R)“, tedy k vyzvednutí povolení k dlouhodobému pobytu, máte povinnost ohlásit vaši přítomnost do 30 dnů na **pracovišti Ministerstva vnitra**, kde zároveň splníte své povinnosti týkající se pořízení biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu (viz dále).

Když plníte ohlašovací povinnost, předkládáte platný pas a vyplněný **přihlašovací lístek** (dostanete jej na pracovišti cizinecké policie nebo Ministerstva vnitra).

Můžete být požádáni o předložení dokladu o cestovním zdravotním pojištění.

Ohlašovací povinnost se nevztahuje na cizince, který tuto povinnost splnil u ubytovatele (např. hotel, studentská kolej). Ohlašovací povinnost se rovněž nevztahuje na osoby mladší 15 let.

Další informace včetně adres pracovišť cizinecké policie a Ministerstva vnitra naleznete na **informačním portálu pro cizince**.

CO JE BIOMETRIKA A BIOMETRICKÝ PRŮKAZ

Pokud budete žádat o dlouhodobé vízum, tato kapitola se vás netýká!

Biometrika znamená zobrazení tzv. biometrických prvků, konkrétně zobrazení obličeje, otisků prstů a digitální podpis. Tyto tzv. biometrické údaje jsou zaznamenány na biometrických průkazech. Biometrické prvky se snímají prostřednictvím speciálních technických zařízení na pracovištích Ministerstva vnitra, kde se i biometrické průkazy vydávají.

Biometrika se týká občanů třetích zemí pobývajících v ČR na základě povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu. Nevztahuje se na občany třetích zemí pobývajících v ČR na základě víza.

Povolení k dlouhodobému i trvalému pobytu se vydává ve formě průkazu o povolení k pobytu, který obsahuje nosič dat s biometrickými údaji (biometrický průkaz).

Pokud byla kladně vyřízena vaše žádost o povolení k dlouhodobému pobytu ze země původu, po příjezdu do ČR se dostavte osobně do 30 pracovních dnů ode dne vstupu na území ČR na pracoviště Ministerstva vnitra s platným cestovním dokladem k pořízení biometrických údajů, aby vám mohl být vyroben biometrický průkaz.

Po poskytnutí biometrických údajů budete vyzváni, abyste se opět dostavili na stejné pracoviště, kde si průkaz převezmete (nejpozději však do 60 dnů od poskytnutí biometrických údajů) a do 31. 12. 2024 zaplatíte poplatek formou **kolku** (kolek se kupuje nejčastěji na poště). Od 1. 1. 2025 budou kolky zrušeny a budou zavedeny jiné možnosti placení. Před převzetím průkazu opět poskytnete biometrické údaje, aby vám průkaz mohl být vydán.

Vydaný průkaz o povolení k pobytu postačuje jako identifikační doklad pro váš pobyt v ČR. Pokud však budete chtít cestovat z/do ČR, budete potřebovat vždy i pas.

Pokud bez vážných důvodů nepřicestujete na území ČR, nedostavíte se na pracoviště Ministerstva vnitra za účelem pořízení biometrických údajů nebo si do 60 dnů od pořízení biometrických údajů nepřevezmete průkaz o povolení k pobytu, bude řízení o vaší žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu zastaveno. Pokud vám ve včasném poskytnutí biometrických údajů anebo v převzetí průkazu brání závažné důvody, které se nedají ovlivnit, sdělte je Ministerstvu vnitra v určených lhůtách, aby řízení o vaší žádosti nebylo zastaveno a vy jste nemuseli opustit území ČR.

Průkaz o povolení k pobytu pečlivě opatrujte, neboť jeho ztráta nebo poškození znamená vysoký poplatek za vydání nového průkazu.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o tomto tématu na informačním portálu pro cizince v sekci **Biometrie**.

JAK SE HLÁSÍ ZMĚNY

Během pobytu v ČR máte povinnost hlásit do 3 pracovních dnů změnu příjmení, osobního stavu, změnu údajů v cestovním dokladu a změnu údajů v průkazu o povolení k pobytu.

Máte též povinnost do 30 dnů hlásit změnu adresy v ČR. Hlaste změnu adresy ve stanovené lhůtě. Na nové adrese si nezapomeňte označit poštovní schránku vašim jménem a příjmením! Úřady vám mohou poslat poštou doporučené psaní s důležitým obsahem. Pokud nebudete Českou poštou zastíženi v místě bydliště, Česká pošta vás jako adresáta vyzve vložním oznámením nebo neúspěšným doručení písemnosti do domovní schránky, abyste si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedli. Pokud si uloženou písemnost

na České poště do 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka k vy-zvednutí připravena, nevyzvednete, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

Změny hlásíte osobně nebo písemně na pracovišti Ministerstva vnitra. Skutečnost, zda musíte přijít osobně, nebo zda můžete změnu nahlásit písemně, si předem ověřte. V každém případě je potřeba dodržet lhůtu pro nahlášení změny a donést/zaslat originál nebo ověřenou kopii dokladu o této změně.

Je-li třeba v důsledku nastalých změn vydat nový průkaz o povolení k pobytu, budete povinni zaplatit příslušný poplatek.

Více o tomto tématu naleznete na informačním portálu pro cizince v sekci **Změny u občanů třetích zemí**.

JAK SI POBYT V ČR PRODLOUŽIT

Pokud budete v ČR na základě dlouhodobého víza a rozhodnete se váš pobyt prodloužit, nejdříve 90 dnů a nejpozději před samotným uplynutím platnosti víza si můžete podat žádost o jeho prodloužení. Pokud by váš stávající a plánovaný pobyt dohromady nepřesáhl 1 rok, požádali byste pouze o prodloužení platnosti víza. Při prodlužování dlouhodobého víza musíte plnit stejný **účel pobytu**.

Pokud máte dlouhodobé vízum a plánujete v ČR zůstat déle než jeden rok, můžete požádat o povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost můžete podat nejdříve 120 dnů a nejpozději v poslední pracovní den před uplynutím platnosti víza. V případě, že přecházíte z víza na dlouhodobý pobyt, musíte mít stále stejný **účel pobytu** a doložit veškeré náležitosti této žádosti (výjimky stanovuje zákon o pobytu cizinců).

Pokud budete v ČR pobývat na základě povolení k dlouhodobému pobytu a rozhodnete se svůj pobyt prodloužit, pro podávání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu platí stejná lhůta jako pro první žádost z víza (nejdříve 120 dnů před a nejpozději v poslední pracovní den před uplynutím platnosti dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu). I zde budete muset doložit veškeré náležitosti žádosti.

Pokud žádost o prodloužení platnosti dlouhodobého víza, žádost o vydání prvního povolení k dlouhodobému pobytu na území nebo žádost o jeho prodloužení nepodáte ve stanovené lhůtě, bude to znamenat ukončení vašeho pobytu v ČR.

JAK JE TO S CESTOVÁNÍM DO JINÝCH ZEMÍ V SCHENGENU A EU

Schengenský prostor je území států, na jejichž společných hranicích nejsou prováděny hraniční kontroly osob. Zrušená ochrana hranic je kompenzována zesílenou spoluprací a společnými pravidly pro ochranu vnějších hranic, policejní a justiční spoluprací, ochranou osobních údajů, vydáváním víz a sdílením údajů v rámci Schengenského informačního systému. Jednotlivé státy schengenského prostoru si vyměňují informace, a proto porušení zákona v jednom státu a zanesení jména do Schengenského informačního systému (SIS) může způsobit zákaz vstupu nebo ukončení pobytu i v ostatních státech schengenského prostoru.

Schengenský prostor tvoří tyto státy: Belgie, Bulharsko, ČR, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Island, Itálie, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Ostatní členské státy EU nebo EHP, tedy Irsko a Kypr, nejsou součástí schengenského prostoru.

Občan třetí země může cestovat po území EU/Schengenu na základě platného cestovního pasu. Za cestovní doklad pro účely cestování po EU **nelze** považovat průkaz o povolení k pobytu vydaný ČR či jiným členským státem.

S dlouhodobým vízem nebo s povolením k dlouhodobému pobytu na území ČR můžete cestovat i do jiných států schengenského prostoru, pro toto cestování nicméně existuje podmínka: na území těchto států se nemůžete zdržovat déle než 90 dnů v období každých 180 dnů. S kontrolou této podmínky vám může pomoci tzv. Schengenská kalkulačka, kterou najdete na [stránkách Evropské komise](#). Co se týče cestování do zemí EU mimo schengenský prostor, musíte si ověřit na zastupitelském úřadu příslušného státu podmínky vstupu. Je možné, že budete potřebovat jejich vízum (i pro tranzitní prostory letišť). Seznam zastupitelských úřadů je například na [stránkách Ministerstva zahraničních věcí](#).

Více o tomto tématu naleznete na informačním portále pro cizince v sekci [Cestování po Schengenu – občané třetích zemí](#).

CHCI, ABY ZA MNOU DO ČR PŘIJELA RODINA

Krátkodobé vízum na základě pozvání

Pro krátkodobou návštěvu si vaši přátelé nebo rodinní příslušníci mohou požádat na zastupitelském úřadu ČR o **schengenské vízum** (krátkodobé vízum do 90 dnů). Vy jako zvoucí osoba musíte vyplnit formulář Pozvání, který je k dispozici na pracovišti české cizinecké policie podle místa vašeho pobytu, nebo můžete využít **ePozvání** (elektronický formulář) na Portálu občana. Pozvání potvrzuje cizinecká policie.

Mezi náležitosti, které budou vaši rodinní příslušníci k žádosti dokládat v českém jazyce (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad), bude patřit:

- vyplněný a policií ověřený formulář Pozvání,
- informace, která umožní posoudit jejich záměr opustit území ČR / schengenského prostoru před skončením platnosti víza (např. rezervace jízdenky/letenky, doklad o finančních prostředcích, doklad o zaměstnání, doklad o vlastnictví nemovitosti, doklad prokazující rodinné nebo pracovní vazby atd.),
- doklad o tom, že mají zajištěno zdravotní pojištění platné v ČR.

Dlouhodobé vízum za účelem „rodinným“

Pokud pobýváte na území na dlouhodobé vízum nebo nejsou splněny podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny (viz níže), mohou vaši rodinní příslušníci podat žádost o **dlouhodobé vízum za účelem „rodinným“**. Je třeba zvážit, zda budete mít dostatečné finanční prostředky k tomu, abyste zajistili své rodinné příslušníky. Rozhodování o těchto žádostech může trvat až 120 dnů.

Mezi náležitosti, které budou k žádosti dokládat (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad do českého jazyka), bude patřit:

- rodný nebo oddací list prokazující rodinný vztah,
- cestovní doklad,
- fotografii (1 ks),
- doklad o tom, že mají zajištěno v ČR ubytování,
- doklad o tom, že mají dostatek finančních prostředků a mohou s nimi na území ČR disponovat,
- výpis z rejstříku trestů ze země, jíž jsou státními občany, jakož i států, v nichž pobývali v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Doklad se nevyžaduje od cizince mladšího 15 let. Výpis z rejstříku trestů je třeba navíc opatřit ještě vyšším ověřením (tzv. superlegalizace) nebo ověřením ve formě apostily, ledaže by od této povinnosti upouštěla mezinárodní smlouva (na žádost zastupitelského úřadu ČR),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu),
- doklad o tom, že mají v ČR zajištěno cestovní zdravotní pojištění na dobu pobytu na území ČR, na požádání i doklad o zaplacení pojistného.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o jednotlivých náležitostech žádostí pro vaše rodinné příslušníky na informačním portálu pro cizince v sekci **Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným**. Musíte zvážit, zda jste schopni rodinu finančně zajistit.

Dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny

Vaši rodinní příslušníci si mohou také podat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, pokud vy sami máte povolení k dlouhodobému pobytu nebo

k trvalému pobytu a pobýváte na území ČR nejméně 15 měsíců, máte zaměstnaneckou kartu a pobýváte na území ČR nejméně 6 měsíců, máte modrou kartu či povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu nebo o něj zažádáno, případně máte alespoň požádáno o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem hledání zaměstnání či zahájení podnikatelské činnosti. Je opět třeba zvážit, zda budete mít dostatečné finanční prostředky k tomu, abyste zajistili své rodinné příslušníky. V tomto případě prokazujete pravidelný čistý úhrnný měsíční výdělek vás a vašich rodinných příslušníků, přičemž jeho výše musí přesahovat součet měsíčních nákladů na bydlení a životní minimum pro všechny společně posuzované osoby. Rozhodování o těchto žádostech může trvat až 270 dnů.

Mezi náležitosti, které budou k žádosti dokládat v českém jazyce (u cizozemských listin je nutný jejich ověřený překlad), bude patřit:

- rodný nebo oddací list prokazující rodinný vztah,
- doklad o tom, že mají zajištěno v ČR ubytování,
- doklad o tom, že máte pravidelný finanční příjem pro vás a svou rodinu v zákonem stanovené minimální výši,
- doklad o tom, že mají zajištěno zdravotní pojištění platné v ČR,
- výpis z rejstříku trestů v jejich zemi (na žádost zastupitelského úřadu ČR),
- doklad potvrzující splnění požadavků opatření před zavlečením infekčního onemocnění (na žádost zastupitelského úřadu).

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o jednotlivých náležitostech žádostí pro své rodinné příslušníky na informačním portále pro cizince v sekci **Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny**. Musíte zvážit, zda jste schopni rodinu finančně zajistit.

NEZAPOMEŇTE, ŽE:

- Vaši rodinní příslušníci mohou žádat jak o dlouhodobé vízum, tak o dlouhodobý pobyt (o dlouhodobý pobyt mohou žádat až na výjimky po 15 nebo 6 měsících vašeho pobytu v ČR). Dlouhodobé vízum bude zprvu uděleno maximálně na 1 rok, zatímco dlouhodobý pobyt maximálně na 2 roky.
- Pokud vaši rodinní příslušníci v ČR budou mít povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny a naleznou si po příjezdu vhodnou pracovní nabídku, mohou během pobytu v ČR i pracovat, nepotřebují rozhodnutí o povolení k zaměstnání nebo zaměstnaneckou kartu.

- Předtím, než učiníte rozhodnutí, že chcete mít u sebe rodinu, musíte mít jistotu, že máte dostatečné příjmy na to, abyste ji uživil. Toto budete muset věrohodně prokázat, až si vaši rodinní příslušníci budou podávat žádost o vízum nebo o dlouhodobý pobyt.
- U pobytu delšího než 90 dnů (nikoliv u krátkodobých návštěv) je **vaší povinností posílat děti ve věku od 6 do 15 let do základní školy (a předtím od 5 let do školky) k získání povinného školního vzdělání**. V opačném případě vám hrozí sankce.

ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ČR

Každý, kdo pobývá v ČR, je povinen být zdravotně pojištěn.

V ČR existují dvě základní formy zdravotního pojištění – veřejné a komerční.

Veřejné zdravotní pojištění je určeno hlavně pro následující kategorie cizinců:

- všechny cizince s povoleným trvalým pobytem,
- cizince – zaměstnance zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR (hradí zaměstnavatel), bez ohledu na to, jaké pobytové oprávnění mají (vízum, dlouhodobý pobyt),
- občany členských států EU a jejich rodinné příslušníky (za určitých podmínek),
- další vybrané skupiny (např. držitele mezinárodní ochrany, dočasné ochrany a další).

Komerční zdravotní pojištění (tzv. cestovní zdravotní pojištění), které je ryze soukromoprávním vztahem, je určeno hlavně pro následující kategorie cizinců (kromě cizinců s povoleným trvalým pobytem):

- živnostníky (OSVČ) a jiné podnikatele,
- ekonomicky neaktivní rodinné příslušníky zaměstnanců, OSVČ,
- studenty.

Požadavky na cestovní zdravotní pojištění při pobytu do 90 dnů (na schengenské vízum) stanoví nařízení Evropské unie, tzv. vízový kodex.

Žádáte-li o dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadě ČR, jste povinni pro svůj pobyt v ČR uzavřít komerční zdravotní pojištění kryjící náklady nutné a neodkladné zdravotní péče, včetně nákladů spojených s převozem nebo, v případě úmrtí, spojených s převozem tělesných ostatků. Výše sjednaného limitu pojistného plnění na jednu pojistnou událost musí být nejméně 400 000 EUR. Cestovní zdravotní pojištění nesmí vylučovat poskytnutí pojistného plnění v případě úrazu, ke kterému došlo z důvodu úmyslného jednání, zavinění nebo spoluzavinění pojištěného ani v důsledku požití alkoholu, omamných nebo psychotropních látek pojištěným.

Žádáte-li o dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení pobytového oprávnění již v rámci vašeho pobytu na území, jste povinni uzavřít komerční zdravotní pojištění v rozsahu komplexní zdravotní péče; to znamená, že bez přímé úhrady nákladů na léčení vám bude poskytnuta zdravotní péče s cílem zachovat váš zdravotní stav z doby před uzavřením pojistné smlouvy. Z tohoto pojištění nesmí být vyloučena preventivní ani dispenzární zdravotní péče, ani zdravotní péče související s těhotenstvím pojištěné matky a porodem jejího dítěte. Komerční zdravotní pojištění v rozsahu komplexní zdravotní péče může být uzavřeno pouze u některé z pojišťoven oprávněných provozovat toto pojištění na území ČR.

Doklad o komerčním zdravotním pojištění se nevyžaduje, pokud prokážete, že náklady spojené s poskytnutím zdravotních služeb budou hrazeny na základě mezinárodní smlouvy nebo budou hrazeny jiným způsobem na základě písemného závazku právnické osoby, státního orgánu nebo na základě závazku obsaženého v policií ověřeném pozvání.

Pokud je cizinec zaměstnán, odvádí za něj zaměstnavatel navíc **sociální pojištění**. Pokud cizinec podniká, platí si sociální pojištění sám.

V případě, že neplníte svou účast na zdravotním a sociálním pojištění tak, jak to vyžaduje česká legislativa, hrozí vám neudělení nebo zrušení víza či povolení k pobytu.

Je nezbytné, abyste si sami nastudovali více o zdravotním pojištění na informačním portálu pro cizince v sekci **Doklad o zdravotním pojištění**.

ADAPTAČNĚ-INTEGRAČNÍ KURZ PRO CIZINCE

Od 1. 1. 2021 vznikla vybraným skupinám cizinců **povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz, a to do jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání povolení k pobytu**. Jedná se o čtyřhodinový kurz, v rámci kterého jsou cizinci seznámeni s právy a povinnostmi vyplývajícími z jejich pobytu na území České republiky.

Na koho se tato povinnost vztahuje?

Povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz se vztahuje na každého cizince, kterému bylo od 1. 1. 2021 vydáno:

- povolení k dlouhodobému pobytu na území,
- povolení k dlouhodobému pobytu na území z důvodu změny účelu jeho pobytu,
- povolení k trvalému pobytu na území z humanitárních důvodů, zejména jde-li o cizince, který je manželem azylanta a manželství vzniklo před vstupem azylanta na území, nezletilým dítětem azylanta nebo dítětem závislým na jeho péči, nepožádalo-li o udělení azylu, anebo jde-li o cizince, který v minulosti byl státním občanem České republiky,
- povolení k trvalému pobytu na území z důvodů hodných zvláštního zřetele,
- povolení k trvalému pobytu na území, je-li pobyt cizince v zájmu České republiky,
- povolení k trvalému pobytu na území, jde-li o dítě cizince s povoleným trvalým pobytem na území České republiky a bylo-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území,
- povolení k trvalému pobytu na území poté, co předchozí povolení k trvalému pobytu vydané tomuto cizinci bylo zrušeno, když nepřetržitě po dobu šesti let pobýval mimo území České republiky, resp. když nepřetržitě po dobu delší než dvanáct měsíců pobýval mimo území států Evropské unie, nebo
- povolení k trvalému pobytu po čtyřech letech nepřetržitého pobytu na území, jde-li o cizince pobývajících na území po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Na koho se tato povinnost nevztahuje?

Povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz se **nevztahuje na občany Evropské unie**, stejně jako na jejich rodinné příslušníky a na rodinné příslušníky občanů České republiky.

Dále na cizince, který na území České republiky pobývá na základě:

- povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia,
- povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území,
- povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování,
- povolení k dlouhodobému pobytu, vydaného Ministerstvem zahraničních věcí České republiky,
- karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance, nebo
- karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie.

Povinnost absolvovat adaptačně-integrační kurz se dále také nevztahuje na cizince, který v den nabytí právní moci rozhodnutí o vydání povolení k pobytu nedovršil věk 15 let nebo který v tento den dovršil věk 61 let. Absolvovat adaptačně-integrační kurz již nemusí ani cizinec, který tento kurz absolvoval po 1. 1. 2021.

Adaptačně-integrační kurzy nemusí absolvovat ani držitelé zaměstnaneckých a modrých karet vydaných v rámci vládních programů „Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec“ a „Klíčový a vědecký personál“.

Co hrozí při nesplnění povinnosti?

Nesplnění povinnosti absolvovat adaptačně-integrační kurz je přestupkem, za který může být cizinci uložena pokuta **až do výše 10 000 Kč**.

Kde lze kurz absolvovat?

Kurz lze absolvovat POUZE v kurzech administrovaných **Centry na podporu integrace cizinců**. POZOR! Jiný kurz, byť s obdobným nebo stejným názvem, nebude uznán. **Na kurz se lze registrovat POUZE na informačním portálu pro cizince**, kde budou po zaplacení zpřístupněny informace o termínech konání jednotlivých kurzů. Výše úhrady za účast cizince na adaptačně-integračním kurzu činí **1 500 Kč**.

Pokud si nejste jisti, zda se vás povinnost kurz absolvovat týká, můžete si udělat krátký **online kvíz** na webu Integračního centra Praha.

Podrobnější informace naleznete na webových stránkách kurzu:

<http://www.vitejtevcr.cz/>

NA CO SI DÁT POZOR? JAKÁ JSOU RIZIKA?

Zámek Valtice, jižní Morava

BEZPLATNÁ POMOC A INFORMACE

- V případě potřeby se obraťte na Integrovaná centra a nevládní neziskové organizace, jejichž úkolem je zdarma vám pomoci a poskytnout právní i sociální poradenství.
- Před vyhledáním této pomoci si nejprve prostudujte dostupné důvěryhodné informace státních orgánů na internetu – zejména **informační portál pro cizince** anebo **Legální práce cizinců v ČR**. Pokud vám tyto informace nebudou stačit, sepište si seznam otázek, na které potřebujete odpověď, a objednejte se na poradenství. Na schůzku si přineste veškeré dokumenty, které se týkají vašeho problému.
- Na základě profesionální a bezplatné pomoci si tak budete moci sami řešit své záležitosti zcela jednoduše.

ZPROSTŘEDKOVATELÉ

- Neplaťte zbytečně za vyřizování vašeho odjezdu a pobytu v České republice; většinu záležitostí si můžete zařídit i sami! Zjistěte si dostatek důvěryhodných informací přes zastupitelský úřad ČR, přes **oficiální informační portál pro cizince Ministerstva vnitra** nebo prostřednictvím **oficiálních Integrovaných center** a nevládních neziskových organizací. Nespolehejte se automaticky na informace, které jsou z jiných než oficiálních webových stránek.
- Pokud se rozhodnete pro zprostředkovatelské služby agentury práce, ověřte si, zda má platné povinné povolení ke zprostředkování zaměstnání. Seznam akreditovaných zprostředkovatelských agentur naleznete na portálu **Ministerstva práce a sociálních věcí**.

OSOBNÍ DOKLADY A DOKUMENTY

- Nedávejte z ruky své osobní doklady (zejména cestovní pas) a pořiďte si úředně ověřené kopie důležitých dokumentů. Ty předkládejte v případě potřeby a ponechte si originály. Vezměte si s sebou do ČR i další dokumenty týkající se dosaženého vzdělání, vzdělání vašich dětí (pokud cestují s vámi), očkovač průkazy či jiné důležité doklady.
- Biometrický průkaz o pobytu v ČR pečlivě opatrujte, neboť jeho ztráta nebo poškození znamená vysoký poplatek za vydání nového průkazu.

PLNÁ MOC

- Nepodepisujte všeobecnou plnou moc k vašemu zastupování v záležitostech, které si můžete nebo musíte zařídit sami (např. podpisy smluv, převzetí pošty aj.). Pokud musíte, využijte dílčí plnou moc na přesně vymezený rozsah zastupování pro konkrétní osobu nebo na určitou dobu, po kterou je zastupování potřeba.
- Pokud již někomu udělíte plnou moc k zastupování, vybírejte si pouze věrohodnou osobu a vždy si nechte stejnopis plné moci. Zastupování za peníze je v zásadě vyhrazeno pouze advokátům s advokátní licencí. O výsledku zastupování se informujte, a pokud máte pochybnosti, sami se informujte u příslušného orgánu, který vaši záležitost řeší. Zastupování můžete kdykoliv odvolat.
- Veškeré písemnosti si pečlivě uschovejte a smlouvy a dohody týkající se vaší práce uzavírejte vždy písemně pro případ vymahatelnosti vašich nároků a práv.

PRACOVNÍ PODMÍNKY

- Podmínky a náplň práce, kterou budete vykonávat, musí být domluveny již před příjezdem do ČR, a to písemně.
- V případě, že po příjezdu do ČR budete nuceni vykonávat jinou práci, než bylo dohodnuto, může jít o porušení zákona vaším zaměstnavatelem, a tedy o trestnou činnost (podvod), v nejhorším případě o obchodování s lidmi za účelem nucené práce. V takové situaci se mohou ocitnout jak muži, tak ženy, a poznáte ji například podle nedůstojného zacházení, špatných pracovních podmínek (přesčasý, nehygienické podmínky,

nebezpečná práce nebo zdraví ohrožující práce), splácení fiktivních dluhů či sexuálního či psychického vykořisťování. V takovém případě se ihned obraťte na specializované nevládní organizace (viz sekce Kontakty) či na Policii České republiky, které vám pomohou se bránit. Vaše svědectví pomůže potrestat pachatele a ochrání před podobným vykořisťováním jiné cizince, jako jste vy.

- Jestliže se stanete obětí obchodování s lidmi a budete spolupracovat s orgány České republiky, můžete požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území a o pobytové oprávnění nepřijdete.

DLUHÝ A BEZDLUŽNOST

- Dávejte si pozor na půjčování peněz, aby vás dluhy a případná exekuce nedostaly do pastí a nezpůsobily vám problémy vedoucí až k nelegálnímu pobytu. Pokuty a následné penále se mohou týkat zdánlivě jednoduchých záležitostí, jako je pokuta za cestování bez platné jízdenky v hromadné dopravě, nezaplacené poplatky za televizi, nezaplacené splátky nakoupeného zboží, nezaplacený svoz odpadu nebo zdravotní a sociální pojištění.
- V ČR existuje registr dlužníků. Bezdlužnost je vyžadována také v souvislosti s vaší podnikatelskou činností a pobytovým oprávněním.

DODRŽOVÁNÍ ZÁKONA

Porušení pobytových a pracovních povinností a všeobecně zákonů ČR může vést k vašemu vyhoštění ze země, ale zároveň i k zanesení vašeho jména do Schengenského informačního systému (SIS). Znamenalo by to, že budete mít zákaz vstupu do všech států schengenského prostoru.

ZMĚNA ADRESY V ČR

Hlaste změnu svého bydliště v ČR ve stanovené lhůtě. Úřady vám mohou poslat poštou doporučené psaní s důležitým obsahem. Pokud nebudete Českou poštou zastíženi

v místě bydliště, vyzve vás Česká pošta jako adresáta vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky, abyste si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedli. Pokud si uloženou písemnost na České poště do 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka k vyzvednutí připravena, nevyzvednete, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Je také nutné, abyste měli přesně označenu poštovní schránku svým jménem včetně zvonku tak, aby vás poštovní doručovatelé našli.

ÚSPORY PRO PŘÍPAD NOUZE

Pokud je to možné, ponechávejte si uloženu finanční rezervu pro případ nečekané potřeby nebo návratu zpět do domovského státu.

ASISTENCE S NÁVRATEM

Pokud nejste schopni zajistit si vycestování vlastními silami, můžete požádat o asistenci s dobrovolným návratem Ministerstvo vnitra. Nepotřebujete žádného tlumočnicka ani prostředníka, napište nám sami a my budeme vaši žádost řešit přímo s vámi.

Pište na navraty@mvcrcz nebo volejte na tel.: +420 704 844 574.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY V ČR

Pohled na premonstrátský klášter Teplá,
obec Teplá u Mariánských Lázní

PŘED ODJEZDEM DO ČR:

Zastupitelské úřady ČR, vydávání schengenských víz:

- **Ministerstvo zahraničních věcí ČR** – Vízový odbor
www.mzv.cz, e-mail: vo@mzv.cz.
- **Vstup a pobyt**

PO PŘÍJEZDU DO ČR:

Veškeré pobytové záležitosti, prodlužování pobytu, hlášení změn:

- **Ministerstvo vnitra ČR:** Odbor azylové a migrační politiky (OAMP)
- **Kontakty na pracoviště Ministerstva vnitra v regionech**
- **Klientské centrum pro poskytování informací cizincům:** + 420 974 801 801,
e-mail: pobyty@mvcrcz

Kontrola pobytu, ověření formuláře Pozvání, ohlašovací povinnost po příjezdu na území:

- **Policie ČR – Služba cizinecké policie**

Práce v ČR, informace, zprostředkovatelské agentury, volná pracovní místa (i pro cizince):

- **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
- **Práce cizinců v ČR**
- **Zprostředkovatelské agentury práce**
- **Úřady práce**
- **Inspektoráty práce**
- **Poskytování poradenství**

Bezplatné informace a poradenství:

• **Integrační centra**

Integrační centra naleznete ve všech krajích České republiky. Integrační centra vám zdarma poradí, na kterém úřadě můžete vyřídit své záležitosti, nabídnou vám kurzy češtiny, poradenství, tlumočení a řadu dalších služeb. V Integračních centrech je vždy k dispozici internet – pracovníci Integračních center vám s obsluhou internetu poradí a pomohou.

- **Nevládní neziskové organizace (NNO)** – na webových stránkách www.cizinci.cz lze nalézt veškeré kontakty v sekci Adresář kontaktů – **Nestátní neziskové organizace**.

NNO nabízejí bezplatné poradenství sociální i právní, kurzy češtiny, asistenci při jednání na úřadech či doprovod na tato jednání, případně k lékaři či při jednání se školou, tlumočení a překlady. Telefonicky se můžete se žádostí o radu a pomoc obrátit na kteroukoliv NNO i mimo místo vašeho bydliště. V různých regionech pak naleznete také neziskové nevládní organizace, kam můžete fyzicky dojít a nechat si poradit.

Zde uvádíme jen výběr některých organizací:

- **Organizace pro pomoc uprchlíkům – OPU** – právní a sociální poradenství
www.opu.cz
tel.: (+420) 730 158 779, (+420) 739 413 983 (soc.), (+420) 730 158 781 (práv.)
e-mail: opu@opu.cz
- **Poradna pro integraci – PPI** – právní a sociální poradenství
www.p-p-i.cz
tel.: (+420) 603 281 269 (soc.)
e-mail: paha@p-p-i.cz
- **International Organization for Migration (Mezinárodní organizace pro migraci) – IOM**
poradenství, pracovní migrace, dobrovolné návraty
www.iom.cz
tel.: (+420) 233 370 160
e-mail: prague@iom.int
- **Centrum pro integraci cizinců – CIC** – pracovní a sociální poradenství
www.cicops.cz
tel.: (+420) 704 600 700 (soc.), (+420) 702 150 630 (prac.)
e-mail: info@cicpraha.org

- **Sdružení pro integraci a migraci – SIMI** – právní a sociální poradenství
www.migrace.com
tel.: +420 224 224 379
e-mail: poradna@migrace.com
- **InBáze, z. s.** – právní a sociální poradenství
www.inbaze.cz
tel.: (+420) 739 037 353
e-mail: info@inbaze.cz
- **Charita ČR** – pomoc cizincům v nouzi
www.charita.cz (Integrační infolinky pro cizince v mongolštině, ukrajinštině a vietnamštině: www.charita.cz/infolinka). Charita ČR má síť poboček po celé České republice.
- **Arcidiecézní Charita Praha – Středisko Migrace** – právní a sociální poradenství, krátkodobý nocleh v nouzi, pomoc obětem obchodování s lidmi
www.praha.charita.cz
tel.: (+420) 224 246 573
e-mail: migrace@praha.charita.cz
- **META, o. p. s.** – poradenství ve vzdělávání pro mládež i dospělé, nostrifikace diplomů
www.meta-ops.cz
tel.: (+420) 222 521 446
e-mail: poradenstvi@meta-ops.cz
- **La Strada Česká republika** – pomoc obětem vykořisťování a obchodování s lidmi
www.strada.cz
SOS linka: (+420) 222 717 171, Infolinka: (+420) 800 077 777
e-mail: pomoc@strada.cz

Imigrační portál EU – praktické informace o tom, jak se přestěhovat do EU za prací, studiem nebo kvůli sloučení rodiny, a také o poskytování služeb v rámci obchodních dohod EU. Dále poskytuje užitečné informace pro ty, kteří již v EU jsou a chtějí se dozvědět více o svých právech nebo o přesunu mezi zeměmi EU.

Před odjezdem

1. Musím mít platný cestovní doklad, nebo pokud mi je méně než 15 let a nemám vlastní cestovní pas, musím být zapsán v cestovním pase svého rodiče. Pro účely udělení dlouhodobého víza nesmí být cestovní pas starší 10 let, musí obsahovat nejméně 2 volné stránky a doba jeho platnosti musí být nejméně o tři měsíce delší, než je doba platnosti dlouhodobého víza.
2. Náležitosti žádosti o vízum nebo povolení k pobytu mám zjištěné na zastupitelském úřadu ČR nebo na **Informačním portále pro cizince**: <https://frs.gov.cz/>.
3. Mám zdravotní pojištění platné v ČR.
4. Musím mít v pase umístěno vízum nebo obdržet poučení od zastupitelského úřadu o udělení povolení k pobytu.

Po příjezdu

1. Do 3 pracovních dnů po příjezdu musím osobně splnit ohlašovací povinnost na cizinecké policii (pokud mám vízum) nebo do 30 pracovních dnů na pracovišti Ministerstva vnitra (pokud jsem žádal/a o povolení k dlouhodobému pobytu), pokud tuto povinnost nesplní ubytovatel.
2. Pokud jsem žádal/a o povolení k dlouhodobému pobytu, musím se do 30 dnů po příjezdu osobně dostavit na pracoviště Ministerstva vnitra k sejmutí biometrických údajů.
3. Pokud jsem poskytl/a biometrické údaje, budu se muset ještě jednou osobně dostavit na stejné pracoviště k převzetí průkazu a zaplacení příslušného poplatku. (Nejpozději do 60 dnů od poskytnutí biometrických údajů.)

Během pobytu

1. Musím hlásit změnu příjmení, osobního stavu, změnu údajů v cestovním pase a změnu údajů v průkazu o povolení k pobytu, včetně adresy v ČR, na pracovišti Ministerstva vnitra.
2. Pokud chci zůstat déle, než je platné mé oprávnění k pobytu, musím si včas podat žádost:

- o prodloužení dlouhodobého víza (90 až 0 dnů před uplynutím platnosti dosavadního víza), nebo
 - o první povolení k dlouhodobému pobytu anebo jeho prodloužení (nejdříve 120 dnů a nejpozději v poslední pracovní den před uplynutím platnosti dosavadního víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu).
3. Musím po celou dobu pobytu plnit účel, za kterým mi bylo uděleno vízum nebo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu.

Kontakty:

Zastupitelský úřad ČR
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
www.mzv.cz
e-mail: vo@mzv.cz.

Po příjezdu do ČR:

Ministerstvo vnitra ČR:
Odbor azylové a migrační politiky (OAMP) – **Informační portál pro cizince**
<https://frs.gov.cz/kontakty/>

Klientské centrum pro poskytování informací cizincům:
tel.: (+ 420) 974 801 801
e-mail: pobyty@mvcz.cz

ADAPTAČNĚ INTEGRAČNÍ KURZY
Vítejte v České republice

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

